

Formanden:

Taletiden er for ordførere indtil 15 minutter, for andre medlemmer halvparten.

Forespørgeren (Knud Jespersen) (DKP):

Jeg skal allerførst takke statsministeren for hans redegørelse. Den indeholder ikke så meget væsentligt nyt, og hvis den skulle dække de meget smukke og sikkert velmente løfter, der blev fremsat for et år siden, nemlig i juni måned, da man afviste vores dagsorden, så indeholder den intet, der minder om et handlingsprogram.

Der siges nogle valne bemærkninger om, at man håber, der findes ansvarlige partier — det kan selvfølgelig være septemberforligspartier — og så siges der videre, at det nok er nødvendigt at koncentrere sig stærkere omkring indkomspolitikken. Hvis det er handlingsprogrammet, er det nok nærmere virkeligheden end statsministerens udtalelser for et år siden, hvor jeg i indledningen fastslog, at statsministeren erkendte, at man kunne få alle i arbejde i løbet af et år, ja, mindre end det, og senere blev det jo fulgt op af økonomiministeren.

Jeg finder altså ikke meget opløftende i disse betragtninger. Man siger, at virkningerne på industrien i almindelighed kom noget senere. Det er muligt, de gjorde det, men jeg tror, statsministeren skulle kigge efter. Vi har i år 1.000 flere arbejdsløse metalarbejdere i København, end vi havde i fjor. De fleste af industrierne har vanskeligheder, og vi er også nået så langt, at den finanslov og andre love, ansvarlige partier har vedtaget, og som man henviser til, forhindrer folk i at få en normal uddannelse, sådan at man ikke kan dække det behov, der er for arbejdskraft. Jeg tænker her på elektronik, og jeg kunne for den sags skyld have nævnt de ansvarlige partiets begrænsninger i uddannelse af sygehjælpere. Det er meget godt, at man har nogle kærlige formuleringer, men hvis man ikke rigtig har noget at have dem i, er det jo ikke så forfærdelig meget bevendt.

Det, der ligger i talen, er jo det samme, som har motiveret næsten alt, hvad der er vedtaget i folketinget. Det var det, der lå bag løfterne, da vi i marts måned skulle vedtage, at man forlængede overenskomsterne. Det var det, der skete i september, hvor man frimodigt erklærede, at der nu var

åbnet for, at man kunne tage imod den stigende efterspørgsel, der måtte komme. Det var så sandelig ikke det, der lå gemt i bolig- eller miniboligforliget, og det var jo heller ikke det, selv om man argumenterede derfor, der lå gemt i det såkaldte arbejdsgiver-tilskud på 1.350 mill. kr.

Jeg ved ikke, hvad der sker med socialdemokratiet, om man i virkeligheden er nået dertil, at man ikke har anden politik end den, venstre tillader. Det havde været befriende, hvis man f. eks. havde sagt: vi er absolut ikke tilfredse med, hvad der er sket, og de ansvarlige partier har haft nogle pæne motiveringer, men der er bare sket det stik modsatte af, hvad vi sigtede efter. Jeg ved ikke, om det havde været mere ærligt, men det havde været rimeligt, om man havde konstateret det.

Nu får vi denne ulyksalige oliekrise bragt ind i diskussionerne hvert andet øjeblik, men alle har måttet erkende, at kapitalismens krise ikke begyndte med den såkaldte oliekrise: den var der længe før. Det har Brandt og andre, der ellers taler om den højere livskvalitet i politik, fundet ud af. Man skal ikke give oliekrisen skylden for, hvad der er sket her. I 1973 havde vi 2,4 pct. arbejdsløse, i 1974 5,2 pct., i 1975 11,2 pct., så hvis vi bare tager procenterne, vil man da kunne se, at der er et eller andet, der ikke passer. Enten har vi ikke de arbejdsløse, [og statsministeren har ret, eller vi har de arbejdsløse, og statsministeren har ikke ret.

Tidligere har statsministeren givet udtryk for, at man naturligvis ikke kunne sætte problemet med betalingsbalanceunderskuddet højere end de sociale og menneskelige hensyn, som måtte tages på grund af beskæftigelsesproblemerne. Ja men hvad er der sket? Udlandsgælden vil vokse, sådan at vi når omkring 33 mia kr. Vi skulle altså have bremset udlandsgælden, hvis man havde folk gående ledige. Inflationen skulle også bremses ad den vej, var der nogle af de ansvarlige partier der sagde. Den er på ca. 10 pct. Altså virker arbejdsløsheden ikke sådan, som borgerlige økonomer har givet udtryk for, en teori, som regeringen og dens samarbejdende partier måske har været tilhængere af.

Den effektive rente var i 1972 på mellem 10 og 11 pct.; i dag er den på mellem 15 og